

Zarys historii Koła Nauczycielskiego PTTK nr 30 w Jeleniej Górze 1959-2009

W auli Liceum Pedagogicznego w Jeleniej Górze (obecnie gmachu Akademii Ekonomicznej) dnia 23 maja 1959 r. o godz. 17 min 10 w obecności 34 nauczycieli z miasta i powiatu Jeleniej Góry kol. Teofil Ligenza vel Ozimek otworzył zebranie, na którym doszło do organizacji Koła Nauczycielskiego PTTK. W wystąpieniach uzasadniano konieczność powołania do życia takiej komórki, choć były obawy o łatwy rozpad koła, bo wielu nauczycieli należało do PTTK w innych istniejących kołach, szczególnie w kole miejskim w Jeleniej Górze i Cieplicach. Tadeusz Steć ówczesny nauczyciel w Technikum Ekonomicznym w swojej kilkunastominutowej wypowiedzi przedstawił i uzasadnił konieczność powołania do życia koła skupiającego nauczycieli.

1973, wycieczka na Śląsk, kopalnia KW "ZABRZE", fot. M. Goraczewska

W szkołach potrzebni byli ludzie przygotowani do turystyki i rozmiłowani w turystyce. Ich szkolenie i pomoc im udzielana byłyby łatwiejsze i wszechstronniejsze, żeby z kolei ich praca w organizacji i prowadzeniu kół SKKT była skuteczna i zadawalająca. Uczestnicząc w rekreacyjnych czy szkoleniowych wycieczkach można i należy czerpać wiele zadowolenia, zdobywać wiedzę o regionie i kraju. Tyle w ogromnym skrócie z wypowiedzi kol. Tadeusza Stecia. Efekt był taki, że z obecnych na zebraniu chęć przynależności do koła nauczycielskiego wyraziło 26 osób i wypełniło deklaracje.

Pierwszym prezesem został wybrany Antoni Szewczyk nauczyciel Liceum Pedagogicznego, wice prezesem Teofil Ligenza vel Ozimek nauczyciel tegoż liceum, sekretarzem Weronika Karwańska nauczycielka SP w Karpaczu i Zbigniew Galiński pracownik MDK. Koło powstało i działało przy Zarządzie Oddziału Powiatowego ZNP, a Zarząd Oddziału "Sudety Zachodnie" nadał mu numer 30. Członkiem z nr.1 w Kole została wpisana Antonina Złota z Karpacza.

Już po kilku dniach od założenia koła odbyła się pierwsza wycieczka w okolice Szrenicy. Z czasem do koła przyjmowano nie tylko nauczycieli, ale także pracowników oświaty i członków ich rodzin. W następnych latach liczba członków rosła aż do liczby bliskiej 200. Powstała konieczność powołania różnych sekcji: pieszej nizinnej, górskiej, krajoznawczej, kolarskiej narciarskiej, ochrony przyrody, wodnej, młodzieżowej czyli opiekunów SKKT.

XX-lecie Koła nr 30, 04.05.1980, sala MDK ul. 22 Lipca (dziś Piłsudskiego)

Ta ostatnia wymieniona wyróżniała się najaktywniejszą działalnością. Przewodniczył jej Krzysztof Ligenza. Po roku 1980 następowało wyraźne zmniejszenie ilości członków aż do obecnej liczby 26. W drugiej kadencji prezesem Koła wybrano Teofila Ligenzę vel Ozimka. Pozostawał prezesem aż do 13.01.2001r. - czyli 40 lat - kiedy to poprosił zgromadzonych na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym by go nie wybierać na prezesa.

Wycieczka - Katowice, 1971

Prośbę spełniono i nadano mu tytuł Honorowego Prezesa Koła 30, a prezesem została wybrana Danuta Rynkiewicz. Funkcję tę z przerwą pełniła do wyborów 15.12.2008 r. Obecnie prezesem jest Antonina Sobierajska.

Teofil Ligenza vel Ozimek za zasługi w PTTK wyróżniony został tytułem Honorowy Członek PTTK, a prezydent Jeleniej Góry nadał mu medal "Zasłużony obywatel Jeleniej Góry".

Muszyniec, 1972, fot. M. Goraczewska

Działalność turystyczna - obozy

1976, obóz w Pieninach

Jedną z ważniejszych akcji koła były wakacyjne obozy wędrowne po kraju i zagranicy. Zaczęto je prowadzić z początkiem lat 60-tych. Prowadzili je: Teofil Ligenza, Jan Naumik, Marian Powęska, Aleksander Sobierajski. Obozy były różne: szkoleniowe - 2, szkoleniowo-krajoznawcze - 23, rodzinne - 7. Do byłej NRD dla nauczycieli - 1, dla dzieci i młodzieży - 2. W roku 1988 odbył się ostatni obóz wędrowny w rejonie Puszczy Białowieskiej.

Wycieczki wyjazdowe

Inną ciekawą i popularną akcją koła były wycieczki pociągiem do Wrocławia. Były to wyjazdy na dwa dni połączone z udziałem w spektaklach opery lub operetki w sobotni wieczór. Nocleg w schronisku młodzieżowym, a od godz. 8.00 w niedzielę zwiedzanie ciekawych obiektów Wrocławia lub najbliższej okolicy. Często jeszcze niedzielne popołudniowe przedstawienie operetki i wieczorny powrót do Jeleniej Góry.

Gwiazdzisty Złot Kół, 1974, Czartak

Przewodnikami we Wrocławiu byli dr Bronisław Turoń, a czasem inni zaprzyjaźnieni wrocławscy działacze oraz Aleksander Sobierajski. Dr Bronisław Turoń prowadził te wycieczki bezpłatnie, był członkiem honorowym naszego koła. Z racji jego zawodowych koneksji mieliśmy możliwość zwiedzić bibliotekę uniwersytecką, szczególnie w dziale starodruków i archiwum państwowe, gdzie pracował zawodowo. Brał też udział w naszych obozach wędrownych po kraju wzbogacając je swoją wiedzą historyczną.

Lata 70-te to okres odbycia największej liczby tych wycieczek. Odbywały się one raz w miesiącu czyli ok. 8-10 rocznie.

Mieliśmy np. okazję zwiedzić zewnątrz i wewnątrz dom dr inż. architekta Witolda Lipińskiego twórcy spodków na Śnieżce, który dla siebie i rodziny zbudował dom igloo. Zwiedzaliśmy dom "wisielec". Były to wtedy nowinki architektoniczne. Kiedy 14 czerwca 1985 r. udostępniono do zwiedzania Panoramę Racławicką, była i naszym celem zwiedzania. Były także wycieczki do Warszawy, Krakowa, na Śląsk i do innych miast. Były też wycieczki do zakładów pracy. Prowadzili je członkowie koła.

Działalność usługowa

Koło było formalnie współorganizatorem imprez młodzieżowych Kuratorium Oświaty i wychowania: Turnieju Krajoznawczego Młodzieży Szkolnej, Rajdu Młodzieży naszego województwa. Naucz. członkowie Koła prowadzili swoje drużyny SKKT lub obsługiwali trasy tych imprez. Obie wymienione imprezy organizował i prowadził kol. Zdzisław Gasz, a pytania krajoznawcze do konkursów dla szkół podstawowych i średnich przygotowywali Teofil Ligenza i Aleksander Sobierajski.

Inną formą działalności usługowej było pomaganie nauczycielom(i nie tylko im) właściwie organizować wycieczki. W punktach porad krajoznawczych dyżurowali nauczyciele, członkowie naszego koła np. kol. kol. Barbara Lesiak, Zdzisław Gasz, Teofil Ligenza, Aleksander Sobierajski.

Usługą na rzecz środowiska było też przyjmowanie na obozy i imprezy turystyczne innych nauczycieli, pracowników oświaty i członków rodzin nie będących członkami koła. Prowadzono wycieczki dla młodszych dzieci z rodzicami do ZOO, na operę itp.

Organizacją i prowadzeniem wielodniowych wycieczek autokarowych po Polsce dla sekcji emerytów przy ZNP zajmował się przez wiele lat Aleksander Sobierajski. W r.1997 Koło uczestniczyło w prowadzeniu Ogólnopolskiego Rajdu Nauczycieli ZNP w Karkonoszach.

Inna forma pracy to: krajoznawczo-towarzyskie spotkania w każdym miesiącu. W Klubie Nauczycielskim raz w miesiącu odbywają się spotkania krajoznawczo-towarzyskie, a poświęcone ciekawostkom krajoznawczym, omówieniu imprez odbytych, planowanych w Kole, oraz obcych w których można brać udział. W czasie takich spotkań odbywały się zgaduj zgadule, quizy, konkursy, głoszone prelekcje z wyświetlaniem przeżrocz, odbywano spotkania z ciekawymi ludźmi z kraju i zagranicy.

Zaduszki nauczycielskie od lat 70-tych prowadzono na trzech cmentarzach: w Cieplicach, w Jeleniej Górze i Sobieszowie. Po latach akcję przekazano samorządom uczniowskim szkół.

Spotkania opłatkowe zaczęto organizować od roku 2001.

Na przestrzeni lat działalności Koła organizowano jubileusze: 10-lecia Koła, 18-lecia Koła czyli "dojrzałość" Koła, 20-lecia, 25-lecia (z okazji ćwierćwiecza Koło wyróżnione zostało przez Zarząd Główny PTTK Złotą Honorową Odznaką PTTK), 30-lecie, 38-lecie, 40-lecie, 50-lecie. Na uroczystościach jubileuszowych odznaczano i wyróżniano członków za pracę i ofiarność.

Koło otrzymało dyplom za 3 miejsce we współzawodnictwie kół PTTK w 1978 r. i nagrodę 1000 złotych. Pisano o Kole w tygodniku "Nowiny Jeleniogórskie" w artykułach pt. „Sobie i innym,” „Pięćdziesiąt sześć wolnych dni” w 1979 r. Nasi członkowie działali i działają w innych jednostkach PTTK lub jednostkach wyższego rzędu.

Na zakończenie trzeba podkreślić że tę bogatą działalność Koło mogło prowadzić w oparciu o dotacje z Oddziału ZNP, Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie" i innych instytucji na poszczególne imprezy.

50-lecie Koła nr 30, Klub Nauczyciela, 18.05.2009

Opr. Antonia Sobierajska z okazji 50-lecia Koła -18.05.2009 r.